

Таким образом, когерентный эффект конвергенции компонентов межкультурной, в частности художественной, коммуникации личности в аспекте олимпизма будет наиболее осязаемым при условии организации взаимопроникающего преемственного многоуровневого (школа–вуз) образования, что явится неисчерпаемым культурным потенциалом для развития поликультурного общества.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

- 1 Гессен С.И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию / отв.ред. и сост. П.В. Алексеев. – М.: Школа-Пресс, 1995. – 448 с.
- 2 Оганов А.А., Хангельдиева И.Г. Теория культуры: учеб. пособие для вузов. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2003. – 416с.
- 3 Эренграсс Б.А. Мировая художественная культура: учеб. пособие. – М.: Высшая школа, 2001. – 767с.
- 4 Швейцер А. Культура и этика. – М.: Прогресс, 1973. – 343 с.
- 5 Гердер И.Г. Избранные сочинения. – М.-Л.: Гослитиздат, 1959. – 392 с.
- 6 Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – Наука, 1977. – 380 с.
- 7 Яковлев Е.Г. Эстетика: учебное пособие. – М.: Гардарики, 2004. – 464с.
- 8 http://sochi2014.blob.core.windows.net/storage/games/education/Review_Sochi2014_education.pdf – [электронный ресурс].
- 9 Шишкина С.В. Формирование профессионально-коммуникативных качеств личности будущего учителя музыки: дис. ... канд. пед. наук. – Саранск, 2001. – 179 с.
- 10 Методические материалы «Сочи 2014». – <http://www.sochi2014.com/games/education/manuals/> [электронный ресурс].

ҮШ ТІЛДІ МЕНГЕРУ – ПОЛИМӘДЕНИЕТТІ ТҮЛҒА ҚАЛЫПТАСТЫРУ КЕПІЛІ

Сүлейменова Ф.М.,

Қостанай мемлекеттік педагогикалық институты, Қазақстан

Нарықтық экономика еңбек нарығында бәсекеге қабілетті мамандарды қажет ететіні белгілі. Бұл оқу орындарының барлық салаларына жаңа талап, жаңа міндет, жаңа мақсаттар жүктейді. Осыған орай білім беру жүйесінде оқытушыларға қойылатын басты талаптардың бірі – өмірден өз орнын таңдай алатын, өзара қарым-қатынаста өзін еркін ұстап, кез-келген ортаға тез бейімделетін, белгілі бір ғылым саласынан білімі мен білігін көрсете алатын, өз ойы мен пікірін айта білетін полимәдениетті жеке тұлға қалыптастырып, бәсекеге қабілетті маман тәрбиелеу.

Қазақстан Республикасының Президенті Қазақстан халқы ассамблеясының 12 сессиясында «Қазақстандықтардың жаңа ұрпағы ең болмағанда үш тілді болуы тиіс, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде еркін сөйлей алуы керек» деп, Европа елінің студенттері мен оқушыларының бірнеше тілді меңгеріп, сол тілдерде еркін қарым-қатынас жасай алатындығын атап өтті. Сондықтан үш тіл білу – қазіргі заман талабы.

Мемлекеттік тілдің басымдылығы – Қазақстандағы полилингвалық білім берудің негізі болып табылады.

Тіл – қай ұлтта, қай елде болса да қастерлі, құдіретті. Тіл байлығы – әрбір елдің ұлттық мақтанышы. Тіл – ұлттың жаны. Ал ұлттың болашағы – оның ана тілі. Тіл – халықпен бірге өмір сүріп, дамиды, әр ұлттың тілі – оның бақыты мен тірегі. «Ана тілі – халық боп жасағаннан бері жан дүниеміздің айнасы, өсіп-өніп түрлене беретін, мәңгі құламайтын бәйтерегі», – деп Жүсіпбек Аймауытов айтқандай, елін, жерін, сүйген әрбір азаматтың көкірегінде ана тіліне деген сүйіспеншілігінің мақтаныш сезімі болуы керек. Себебі, қазақ тілі – Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі. Мемлекеттік тіл – мемлекеттің бүкіл аумағында, қоғамдық қатынастардың барлық салаларында қолданылатын тіл болғандықтан, жүргізілетін барлық іс-қағаздары мен құжаттар мемлекеттік тілде болуы тиіс. Өйткені, өркениетке құлаш ұратын елдің өрісі қашан да білікті де, саналы ұрпақпен кеңеймек. Әлемдегі жоғары дамыған

елдердің санатына енуді көздеген халықтың басты мақсаты да сауатты ұрпақ тәрбиелеу. Сауатты ұрпақ тәрбиелеу дегеніміз өз ана тілінде еркін сөйлей алатын, оны терең меңгерген ұрпақ. Ал, ана тілін жақсы білмейінше, сауатты сөйлеп, сауатты жазып, тіл байлығын мол қолданбайынша, шын мәніндегі мәдениетті адам бола алмайсың.

Сондықтан, мемлекеттік тілді және басқа тілдерді үйрену арқылы балалар мен жастардың әлем және ұлттық мәдениетті игерулеріне, өз халқы мен басқа Қазақстан халықтарының дәстүрлері мен мәдениетін зерттеуіне және қабылдауына жағдай жасау керек, яғни полимәдениетті тұлға қалыптастыру керек.

Полимәдениетті білім беру – жалпы білім беру қазіргі кездегі маңызды құрылым, этносаралық интеграцияға бағытталғанымен көбінесе, салт-дәстүрлердегі қайталанбас өмір бейнесінде, дүниетану және өміршең басқа мәдениетті құрмет тұтатын жастар тәрбиесі болып табылады.

«Полимәдениетті тәрбие» ұғымынан басқа, басқа да ұғымдар қолданылады: кроссмәдениеттік білім беру, мәдениетаралық білім беру, интермәдениетті білім беру, екімәдениетті білім беру, т.б. «Полимәдениетті тәрбие» жайлы ең алғашқы ұғым 1977 ж. берілген: «Педагогикалық процесстің мазмұны мен ұйымдастыруды қамтитын, екі немесе одан да көп мәдениет көрсетілген, тілдік, этникалық, ұлттық және нәсілдік белгілерімен айрықшаланатын тәрбие». Полимәдениеттілік тәрбие әлем және әр түрлі халықтардың мәдени ұқсастықты сақтауын, ынтымақтастық және түсінісуді, адамның рухын таратады. Әлемдік бірлестікте адамның өзін-өзі тәрбиелеуге деген талпынысы пайда болады.

XX ғасырдың Абай атамыздың «Тіл жүректің айтқанына көнсе, жалған шықпайды» деген нәрлі нақылын әрмен қарай «тіл игеру үшін тілек те керек, жүрек те керек» деп жалғастыруы тағы да тілдің мән-жайына үстірт қарамай, үңіле зерделеуді қажет етеді.

«Өз тілің – бірлік үшін, өзге тіл – тірлік үшін» дегендей, көп тіл білетін адамның көп нәрсеге қол жеткізетіні, басқаларға қарағанда қалаған жерінде жұмыс істеуіне де мүмкіндігі мол екені, қай елге барса да алдынан жасыл жарық жағылып тұратыны белгілі жәйт. Жеті жұрттың тілін біліп, мемлекеттің мүддесін, ұлтың мен жұртыңның жай-күйін әлемге дауысың жететін мінберден асқақтата айтып тұратын күнге жетуіміз керек

Дегенмен, сол көптілділік іргетасы ана тілден қалануы керек. Мысалы, жапондар баласын қашан жапон тілінде дұрыс сөйлей білгенше өз тілінде оқытып, үйретіп, содан кейін ғана барып басқа тілді білуге ден қоя бастайтын көрінеді. Өркениетті елдердің осындай озық дәстүрлерінен неге үйренбеске? Біз де “Баланы – бастан” деген халықпыз.

Қазіргі заманғы мектептердің басты мақсаттарының бірі өсіп келе жатқан ұрпақты жан-жақты, жаһандану құндылықтарына бейімдеу, балалар мен жеткіншектердің көрші елдер мәдениетінің өкілдерімен дүниежүзілік кеңістікте өзара әрекет жасасуына деген шеберліктерін қалыптастыру. Мемлекеттік тіл – қазақ тілі, халықаралық қарым-қатынас тілі – орыс тілімен қатар, шетел тілі де өзара қарым-қатынас жасасудың маңызды құралы болып табылады.

Оқытушылар мен оқушылардың алдында тұрған басты мақсаты – полимәдениетті тұлғаны қалыптастыру әлеуметтік және кәсіптік жағынан өзін-өзі билеуге қабілетті, өз елінің тарихы мен салт-дәстүрін білетін, бірнеше тілде сөйлей алатын, барлық жағдайларда үш тілде коммуникативтік-әрекеттік операцияларды жүргізе алатын, өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге талпынатын тұлғаны дамыту.

Білім-беру жүйесінің түпкілікті жаңғырту процесінде жетекші орын шетел тілдеріне тиеді. Ана тілімен қатар үш тілді үйлесімді меңгеруді қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

Қазіргі таңда дүние жүзінің барлық халықтары мен мәдениеті бір-бірімен жақындасып, өзара толыққанды қарым-қатынас жасасуды қалайды. Ал Қазақстанда мұндай ролді орыс тілі атқарады. Орыс тілі дүниежүзілік бірлестіктегі Қазақстанды позитивті қабылдауды қалыптастырудың басты факторларының бірі ретінде біздің Республикамыздың халықтарының арасындағы ұлтаралық қарым-қатынас жасау құралы және халықаралық ұйымдардағы қарым-қатынас құралы болып келе жатыр. Орыс тілі – БҰҰ-ның ресми тілдерінің бірі болып табылады.

Сонымен, шетел тілдерінің мәдениетіне тарту, оның өзіндік ерекшелігін ұғыну, рухани құндылықтардың жалпы қорына оның мәдени үлесін түсіну, қазіргі таңда рухани-өнегелі тәрбие берудің маңызды мәселесі болып табылады.

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ВТОРОГО ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВУЗЕ

Устелимова Н.А.,

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г.Астана, Казахстан

С 1991 года Казахстан прошел трудный и тернистый путь в становлении и признании его на мировой арене как самостоятельной и независимой республики, располагающей колоссальным потенциалом для развития во всех областях жизни и деятельности. Проведение политики модернизации в национальной системе многоуровневого образования для повышения качества подготовки человеческих ресурсов, удовлетворения потребностей личности и общества привело к новой научной парадигме в сфере образования РК. За данный период был проведен ряд реформ в системе высшего образования, так, например, Казахстан успешно внедрил признанную и самую распространенную в мире бакалаврско-магистерскую модель подготовки специалистов и полностью перешел на трехуровневую систему обучения: бакалавриат, магистратура, докторантура Phd. С целью вхождения в мировое академическое пространство была подписана нашими вузами Великая хартия университетов. Модель высшего образования в Казахстане строится согласно принципам Болонской конвенции. С 2007 года ведется целенаправленная работа по внедрению программы двухдипломного образования. По международной программе «Болашак», которая инициирована Главой государства, ежегодно студенты, магистранты, докторанты и профессорско-преподавательский состав обучаются за рубежом. Для получения зарубежного образования Министерством образования и науки РК инициирована программа двухдипломного образования. С 2004 года в 40 вузах республики проводился эксперимент по кредитной системе обучения, который получил положительную оценку академической общественности. С первого января 2008 года все вузы перешли на кредитную технологию обучения. Она призвана обеспечить академическую мобильность студентов и преподавателей, признание отечественных образовательных программ и академических дисциплин за рубежом. Оценка качества образования носит открытый характер и проводится представителями академической общественности. В Казахстане создана национальная система аккредитации, учитывающая международные стандарты. К настоящему времени идет подготовка к аккредитации высших учебных заведений. Как отмечено в Указе Президента Республики Казахстан от 29 июня 2011 года, что цель проведения данных инноваций – создание эффективной системы управления образованием, обеспечивающей формирование профессионально-компетентной личности, конкурентоспособного специалиста, способного самостоятельно и творчески решать профессиональные задачи, осознавать личностную и общественную значимость профессиональной деятельности, нести ответственность за ее результаты /1, 2/. Требования современного общества на рынке труда очень высоки, поэтому необходимы мобильные, активные, знающие, культурные специалисты, способные к быстрой адаптации к изменяющимся потребностям общества и рынка труда. Для реализации определенного спектра профессиональных задач современный специалист обязан уметь вести диалоги с представителями различных лингвоэтносообществ. Важную роль в этом играет язык, который является единственно возможным инструментом, с помощью которого осуществляется взаимопонимание с представителями различных культур, конфессий и стран. Мы видим, как на сегодняшний день возрос интерес к иностранным языкам. Все более востребованными становятся специалисты, владеющие иностранными языками. Во многих детских садах в Казахстане введено изучение английского языка. В школах-гимназиях дети со второго класса изучают английский язык, а с пятого класса вводится еще